

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apere Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 34.
Epistolele nefrancate se refuză. Articollii nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori
30 fl. rëndul cu litere garmond

Invităm la abonament nou, pe anul început, cu prețurile indicate în fruntea foii, și rugăm pe vechii noștri abonați să-și renoască cât mai grabnic abonamentul, pentru ca să nu se facă întreruperi cu espedarea foii. Totodată îi rugăm să stăruie pentru lăfăirea zăriului nostru, chemat a lucra și în viitor cu tot zelul la înaintarea poporului nostru pe toate terenurile vieții publice, special însă pe cel bisericesc și școlar.

Administrațiunea.

„Politică națională.”

Sibiu, 20 Ianuarie n.

II.

Nu ne privește politica de desnaționalizare, inaugurată de mult din partea guvernului prusian față de Polonia ajunși sub stăpânire germană, pentru că Polonia nu ne sunt nici concetățeni, nici aparținători familiei de popore din care facem noi parte.

Tot ce putem face este deci, că-i compătimim ca creștini, pentru că într-adevăr, nu e creștinesc lucru să cauți a desbrăca pe om de aceea ce are mai scump pe lume, de limba sa națională.

De aci încolo, guvernul german ducă-și la îndeplinire toate amenințările rostite zilele trecute în fața parlamentului prusian; facă-se stăpân pe toate școlile naționale polone; pedepsască din greu pe bieții Poloni; pună câte un gendarm la spatele fie-cărui Polon care mai ține la naționalitatea sa: rezultatul acestei acțiuni de desnaționalizare va fi totuși și preste treizeci de ani același care e astăzi, după o luptă desperată de germanizare, purtată în decurs de alți treizeci de ani.

Pentru-că este un zid puternic de apărare, în contra desnaționalizării, pe care nu-l poate lua nici un guvern, fie ori-cât de puternic, și nici o putere de pe lume: familia.

În forță rețea acesta nu va putea intra guvernul german, și prin ea poporul polon din Posen va fi cu siguranță mântuit, dacă va săvârși munca grea de apărare cu aceeași energie și perseverență ca și în trecut. Guvernul german nu va ajunge deci nici în viitoriu la rezultatul dorit de a face din fie-care Polon câte un German, — va face însă sigur din toți Polonii inimi declarate ai guvernului german și ai imperiului german. E acesta în interesul imperiului german? Răspundă cancelarul Bülów.

Dar' toate acestea, cum am spus, nu ne privește, pentru-că interesele naționale ale Polonilor din Posen nu sunt interesele noastre, și guvernul german nu e guvernul nostru.

Ne privește însă foarte mult bucuria nespuse de mare cu care se lăgă o parte din presa magiară de energicele declarațiuni, de amenințările cancelarului Bülów, făcute în parlamentul prusian la adresa bieților Poloni din Posen, și concludiunile ce le scot Magiarii din această nouă declarație de războiu, până la exterminare, în contra elementului polon.

Pentru-că gazetarii magiari nu cer acum, nici mai mult nici mai puțin, de la guvernul țării noastre, de cât că aceea

ce face guvernul german cu Polonia să facă și guvernul ungar cu naționalitățile nemagiare din țară: să inaugureze și el o energetică politică de desnaționalizare, o „politică națională” magiară.

— — — „Căci, a sosit timpul, — scria Bud. Napló de es. — să înțelegem și noi și să facem să înțelegă și naționalitățile noastre, că în Ungaria n'are drept de existență altă cultură și alt sentiment național, de cât numai — cel magiar... Statul magiar trebuie clădit. Grupările de popore, cu limbi străine și sentimente străine, icuite în corpul națiunii, trebuie să se contopască în unitatea națională magiară. Fie-care naționalitate străină formeză o putere centrifugală în organismul statului, fie că atenteză sau nu asupra statului magiar, fie că e conștientă sau inconștientă de aceea ce face. Puterile acestea trebuie să piară odată. În limbă și în sentiment trebuie să devină magiar cu timpul ori-care supus al statului ungar...”

... De aceea, guvernul să învețe de la cancelarul Bülów cum se face politică națională și să procedeze și el astfel față de naționalitățile nemagiare.

Și fiind-că tot cam în tonul acesta scriu și alte gazete magiare, nu numai cea amintită, — despre care se spune că ar sta foarte aproape de actualul ministru-president al statului nostru, — trebuie să presupunem, că o bună parte a opiniunii publice magiare, și că chiar și cercuri politice mai serioase, sunt de convingerea și părerea exprimată în articolul din care am făcut scurtul extras de sus.

Ne luăm voe a spune tuturor celorlora dintră Magiari, cari împărtășesc asemenea vederi, că sunt în mare ră-tăcire. Aceea ce și permite guvernul german față de Poloni din Posen, nu și poate permite și nici nu și va permite niciodată vre-un guvern magiar față de naționalitățile nemagiare din această patrie comună, pentru-că cel puțin pe față nu se va declara niciodată războiu de estirpare naționalităților nemagiare, din partea nici unuia dintre guvernele cari vor mai urma la putere, domnind pe baza actualului sistem de guvernare, precum n'a cutezat să o facă acesta nici în trecut nici unul dintră guvernele avute, nici chiar al lui Bánffy.

Motivele?? Sunt atât de convingătoare și atât de plastice, în cât ușor le poate înțelege ori-și-cine.

Întâiu de toate, poporele nemagiare din Ungaria nu sunt popore cucerite, pentru a li-se pute dicta condițiuni de viață; pentru-că de fapt n'a fost cucerit și subjugat cu arma nici unul din ele, din partea Magiarilor. Pe noi și pe Slovaci aici ne-au aflat, și frățietate au legat cu noi, pentru a trăi împreună, cu aceleași drepturi, și cu aceleași datorințe față de pământul pe care l-am împărțit cu ei. Baza de drept, pe care se pot pune Germanii și guvernul lor față de Poloni, lipsesc deci Magiarii și guvernului magiar, nu numai față de noi și de Slovaci, poporele cele mai vechi ale patriei acesteia, ci și față de Sași și de Serbi, cari asemenea n'au fost cuceriti, ci chemați au fost în țară, pentru a ne da mână de ajutor întru apărarea țării, asigurată fiindu-le existența națională prin privilegiu și diplome dom-

nesci, pe cari Magiarii nu le pot face neesistente.

Al doilea, politica de desnaționalizare, politică națională a guvernului german față de Poloni din Posen se face cu consentimentul domnitorului din împărăția germană, pe când magiarizarea la noi, și așa pe ascuns cum se face acum, se face fără știrea și în contra voinței Domnitorului, — cu atât mai puțin s'ar pute declara deci războiu de exterminare naționalităților nemagiare, sub firma și cu consentimentul Monarhului nostru.

Nu poate să voiască morțea credințelor sale popore nemagiare Domnitorul, care a urcat tronul glorioșilor sei antecesorii cu solemna făgăduință că va domni: „pe bazele adevăratei libertăți, pe bazele egalei îndreptățiri a tuturor poporelor imperiului”, și că va căuta să asigure „pe sâma poporelor din Ungaria deplina recunoștere și acordare a naționalității lor”, și atâta vor ști și Magiarii cu judecată mai ușor, că cuvântul domnesc nu se calcă nici-odată. Poate să fie amânată împlinirea făgăduinței făcute, dar' o retractare a ei e cu totul imposibilă.

S'o lase deci mai pe jos confrății de la zărele magiare, cu forțarea magiarizării țării, pentru-că în scopul acesta pot să primescă îmbărbătări de la împăratul Germaniei, — cum se laudă că au primit, — de la al nostru Domnitor nu vor primi însă autorizație niciodată. Să mai slăbescă deci din cântecul cu politică națională, pentru-că politică exclusiv națională nu se poate face în stat poliglot, cum e statul ungar, ci cel mult politică de naționalități, — dator fiind guvernul să le pörte de grijă tuturor poporelor din cari e compus statul, ear' nu numai unui popor, bunăoră poporului magiar. Și cel-ce la noi nu astfel de politică face, lucră în contra intereselor statului ungar, și chiar și în contra intereselor magiare, pentru-că înstrăinează naționalitățile nemagiare de tot ce e magiar.

Din parlament. În ședința de Sâmbătă a dietei magiare presidentul Apponyi făcând raport despre nimicirea din partea Curiei, a mandatului de deputat al contelui Teleki, ales în cercul electoral al Dejului, a consultat camera, dacă nu crede că e bine să fie suspendat acum pe un timp orecare și dreptul cercului electoral numit, de a trimite deputat la dietă, așa cum spune legea, — ear' dieta a decis să fie derivată afacerea comisiunii verificătoare, pentru a veni cu propunere concretă. Chestia e foarte interesantă și o vom trata pe larg în numărul proxim.

Congresul catolicilor și-a prorogat consultările până Joi, 23 Ianuarie n. de când începând va ține ședințe în fie-care zi de la orele 4 d. a. În ședințele din urmă s'au rostit temeinice vorbiri în contra proiectului de statut organic prezentat din partea comisiunii de 27, ceea-ce a făcut, ca opoziția să se întărească atât de bine, în cât are acum speranță de a fi în majoritate la votare.

Tripla alianță. Ziariul Post din Berlin scrie, — după cum se crede, la ordin mai înalt, — un prim articol, din care reiese, că tripla alianță va fi reînnoită cu totă siguranță. Și de altcum, numai alianța cu

Italia e legată astfel, ca să pötă fi abzisă, pe când convenția legată întră Germania și Austro-Ungaria sună pentru totdeauna, pe vecie, încă de pe vremea lui Bismarck. De aceea, părerea numitului ziaru german e, că tripla alianță se va nasce de nou, la viață nouă, ca un fenice.

Anul-Nou la Bucuresci.

Ziua de Anul-Nou a fost serbată și de astă-dată cu mare solemnitate în capitala regatului român. La metropolie serviciul divin a fost oficiat de P. S. S. Arhiepiscopul Pimen Piteșteanul, în prezența M. Sale Regelui Carol și a A. S. R. Principeiului Ferdinand, cari au fost întâmpinați, la sosire, de domni ministri și de casele militare. La intrarea în biserică M. Sa Regele și A. S. R. Principele-moștenitor au fost întâmpinați de I. P. S. Sa Metropolitan-primat cu crucea și evanghelia.

După terminarea oficiului divin, în decursul căruia Arhimandritul Humulescu a ținut o predică frumoasă, M. Sa Regele și A. S. R. Principele Ferdinand au trecut pe dinaintea frontului companiei de onore, postată în curtea Metropoliei, urând soldaților „mulți ani”. Au trecut apoi ambii, urmați de întreaga asistență, în apartamentele I. P. S. Sale Metropolitan-Primat, pentru a primi felicitările de Anul-Nou.

A felicitat întâiu I. P. S. S. Metropolitan-Primat, în numele bisericii naționale române, apoi dl Sturdza în numele guvernului, dl Eugeniu Stănescu în numele corpurilor legiuitoare și dl C. Schina în numele magistraturii.

La toate vorbirile de felicitare M. Sa Regele a dat numai un răspuns, colectiv, de următorul cuprins:

„Pătruns de adâncă recunoștință către Dumnezeu, pentru toate binefacerile pe cari El le-a revărsat asupra noastră, în anul care s'a închis, privesc cel nou cu încredere, rugând pe A-Tot-Puternicul să ocrotască scumpa noastră Țară și să o păzescă de necazuri. Încercările prin cari am trecut în vremurile din urmă, ni-au dat puterea, ca să strângem toate silintele noastre, să ne impunem chiar jertfe simțitoare, spre a preîntîmpina primejdiiile de cari Statul era amenințat. Mulțămesc tuturor cari au muncit și au arătat atâta bună-voință în aceste împrejurări serioase. Si în anul acesta vom avé încă multe greutăți, însă cu sprijinul tuturor și cu energie le vom învinge și asigură vom astfel României un nou avânt, avuție și propășire.

„Cu vie dorință, ca tot ce gândesc și simțesc, tot ce inima Mea cuprinde pentru iubitul Meu popor să se pötă împlini, Vă aduc mulțămirile Mele cele mai sincere pentru cuvântările patriotice și pentru urările vöstre, așa de calde, adresate Mie și Familiei Mele, și vă potiesc din tot sufletul ani mulți și fericiți.”

Vorbirea adresată Suveranului român din partea I. P. S. Sale Metropolitanului Primat, în numele bisericii naționale române, a fost de următorul cuprins:

„Sire.

Prețioase sunt zilele când noi Românii ne apropiem de Maiestatea Vöstră cu gândul și inima spre a Vă ura cu totă căldura ani mulți plini de sănătate și de bucurie pentru fericirea poporului și a patriei în deobște.

Clerul bisericii Române și eu personal, fiind într'o sfântă gândire cu întreaga națiune pășim cu încredere și ne rugăm lui Dumnezeu, în toate împrejurările, pentru sănătatea Maiestății Vöstre, iubitul nostru Suveran.

Nr. 3/1902

[7] 1-3

Sz. 7348/1901 polg.

[6] 2-3

Concurs

Prin acesta se publică concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român” pentru ocuparea următoarelor posturi vacante de paroch din tractul Hațegului.

1. în comuna bisericăscă Gânjaga, parochia de clasa a III-a.

2. în comuna bisericăscă Vâlcele rele parochia de clasa a III-a

Venitele în fie-care parochia sunt cele cuprinse în cota B. pentru întregirea venitelor de la stat.

Concurenții se trimită petițiunile concursuale instruite conform normelor în vigoare — în termenul indicat subsemnatului oficiu protopresbiteral, — și se se prezenteze în vr'o Duminecă în parochia respectivă, spre a se cunoște cu poporul și a și arăta desțeritatea în cântări și în cele rituale.

Hațeg, în 3 Ianuarie 1902.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Hațegului în conțelegere cu comitetele parochiale.

Titu V. Gheaja. protopresbiter.

Nr. 848.

[4] 2-3

Concurs

Pentru ocuparea postului de capelan lângă neputinciosul paroch din parochia Păușa cu filia Vașcăpău în urma învinițării Prea-veneratului Consistoriu arhiepiscopesc din 18 Septembrie a. c. Nr. 8528 Bis. se scrie concurs cu termen de 30 de zile de la prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt jumătate din cele fasonate în cota B. pentru întregirea venitelor preoțești de la stat.

Doritorii de a ocupa acest post de capelan au a-și așterne rugărilor de concurs instruite conform legilor în vigoare la subsemnatului oficiu protopresbiteral în termenul cu-venit.

Fizeș-Sânpetru, în 28 Decembrie 1901.

Oficiul protopresbiteral român gr. or. al Ungurașului în conțelegere cu comitetul parochial.

Pavel Roșca protopresbiter.

Hirdetmény.

A nagyszabeni kir. törvényszék közzé teszi, hogy Szeben megyében kebeleztet Vesz-tény község ellen a szászjegyetem — mint a szász hétbírák uradalma a legelő szabályozás megengedhetőségét kérvén, a kereset tárgya-lására 1902 évi márcziushó 17-ik napja d. e. 9 órakor Veszvény község irodájába kintüzetett.

Ezen tárgyalásra az összes veszvényi bir-tokosok azon megjegyzéssel idéztetnek meg, hogy meg nem jelenés esetében vagy képví-seltetés hiányában részükre ügygondnok fog kineveztetni és a tárgyalás ezzel lesz meg-tartva.

A kereset a községi előljárásnál vagy a törvényszéknél megtekinthető.

Kelt Nagyszabebenben a kir. törvényszék, mint polg. bíróságnak 1901 évi decemberhó 31-én tartott üléséből.

Dr. Kemény elnök.

Fothy jegyző.

Dr. Elie Cristea

Proverbe *** maxime asemănări * *** idiotisme colectate din graiul Românilor din Transilvania și Ungaria. — Costă 1 cor. 50 fil.

La Librăria arhiepiscopescă se află spre vânzare următoarele icône:

Ingroparea Domnului (Aer)

Mărimea 56/68 cm.: simple 21 cor., fine 27.40 cor., forțe fine 39.20 cor.

Mărimea 63/79 cm.: simple 27.40 cor., fine 39.20 cor., forțe fine 48.40 cor.

Mărimea 74/100 cm.: simple 39.20 cor., fine 48.40 cor., forțe fine 70 cor.

Mărimea 82/120 cm.: simple 48.40 cor., fine 70 cor., forțe fine 98 cor.

Mărimea 110/140 cm.: simple 67.20 cor., fine 89.60 cor., forțe fine 117.60 cor.

A eşit de sub tipariu în Tipografia arhiepiscopescă:

OCTOICHUL CEL MIC

— cu litere latine —

care cuprinde: Rânduela Vecerniei, Utreniei și a Liturgiei; cele opt glasuri pentru Dumineci, Podobiile, Polieleul, Pri-pelele, Catavasiile, Irmósele, Sfetilnele și altele.

Prețul unui exemplariu legat simplu 1.60 cor., legat în piele cu copcii galbine 3.20 cor. plus porto postal 30 bani. Legătură mai fină după cum se comandă.

Librăria tipografiei arhiepiscopescane.

NOU! Pro 1902 NOU!

a apărut:

Calendariul arhiepiscopescan

neapărat de lipsă pentru ori-ce preot și învățătoriu.

Prețul unui exemplariu 40 fil., cu Șematism 80 fil., + porto postal 10 fil.

Librăria arhiepiscopescă Sibiiu.

Mersul trenurilor pe liniile orientale ale căilor ferate de stat r. u. valabil din 1 Octobrie 1901.

Table with multiple columns and rows showing train schedules for routes: Budapesta — Predeal, Budapesta — Arad — Teiuș, Copșa-mică — Sibiiu — Avrig — Făgăraș, and Arad — Timișoara. Includes train numbers, departure times, and fares.